

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z matematyki w klasie 7

ROZDZIAŁ I – LICZBY

Wychowanek otrzymuje ocenę **dopuszczającą (wymagania konieczne)** lub **dostateczną (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	rozpoznaje cyfry używane do zapisu liczb w systemie rzymskim w zakresie do 3000
2.	odczytuje liczby naturalne dodatnie zapisane w systemie rzymskim w zakresie do 3000
3.	zapisuje liczby naturalne dodatnie w systemie rzymskim w zakresie do 3000
4.	zaznacza ułamki zwykłe i dziesiętne na osi liczbowej
5.	odczytuje ułamki zwykłe i dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej
6.	zaznacza na osi liczby wymierne
7.	odczytuje liczby wymierne zaznaczone na osi liczbowej
8.	zamienia ułamek dziesiętny na ułamek zwykły i ułamek zwykły na ułamek dziesiętny
9.	zamienia ułamek zwykły o mianowniku 10, 100 itd. na ułamek dziesiętny dowolną metodą
10.	podaje długość okresu ułamka dziesiętnego okresowego
11.	zaokrągla ułamki dziesiętne
12.	porównuje ułamki zwykłe i dziesiętne
13.	rozpoznaje liczby podzielne przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 100, 1000
14.	rozpoznaje wielokrotności danej liczby, jej kwadrat i sześcian
15.	rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone
16.	rozkłada liczby naturalne na czynniki pierwsze
17.	znajduje największy wspólny dzielnik (NWD)
18.	wyznacza najmniejszą wspólną wielokrotność dwóch liczb naturalnych metodą rozkładu na czynniki
19.	mnoży ułamki zwykłe dodatnie i ujemne
21.	dzieli ułamki zwykłe dodatnie i ujemne
22.	dodaje i odejmuje liczby dodatnie
23.	dodaje i odejmuje liczby ujemne
24.	podaje przykłady wielkości wprost proporcjonalnych

Wychowanek otrzymuje ocenę **dobrą (wymagania rozszerzające)** lub **bardzo dobrą (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące liczb zapisanych w systemie rzymskim
2.	wyznacza wynik dzielenia z resztą liczby a przez liczbę b i zapisuje liczbę a w postaci: $a = b \cdot q + r$
3.	oblicza odległość między dwiema liczbami na osi liczbowej
4.	zamienia ułamek zwykły na ułamek dziesiętny okresowy
5.	zaznacza na osi liczbowej liczby spełniające podane warunki
6.	wyznacza cyfrę znajdującą się na podanym miejscu po przecinku w rozwinięciu dziesiętnym wskazanej liczby
7.	porównuje liczby wymierne zapisane w różnych postaciach
8.	rozpoznaje i odpowiada na pytania dotyczące liczebności zbiorów różnych rodzajów liczb wśród liczb z pewnego niewielkiego zakresu
9.	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem podzielności liczb przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 100, 1000
10.	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem NWW i NWD
11.	oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych wymagających stosowania kilku działań arytmetycznych na liczbach całkowitych
12.	oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych wymagających stosowania kilku działań arytmetycznych na liczbach wymiernych
13.	wyznacza wartość przyjmowaną przez wielkość wprost proporcjonalną w przypadku konkretnej zależności proporcjonalnej
14.	stosuje podział proporcjonalny w przykładach

ROZDZIAŁ II – PROCENTY

Wychowanek otrzymuje ocenę **dopuszczającą (wymagania konieczne)** lub **dostateczną (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	oblicza ułamek danej liczby całkowitej
2.	rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby
3.	przedstawia część wielkości jako procent tej wielkości
4.	oblicza, jaki procent danej liczby b stanowi liczba a
5.	interpretuje 100%, 50%, 25%, 10%, 1% danej wielkości jako całość, połowę, jedną czwartą, jedną dziesiątą, jedną setną część danej wielkości liczbowej
6.	zamienia ułamek na procent
7.	zamienia procent na ułamek
8.	oblicza procent danej liczby w prostej sytuacji zadaniowej
9.	oblicza liczbę, gdy dany jest jej procent
10.	rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem obliczania liczby z danego jej procentu
11.	zwiększa i zmniejsza liczbę o dany procent
12.	rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem zmniejszania i zwiększania liczby o dany procent
13.	rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem obliczeń procentowych w kontekście praktycznym

Wychowanek otrzymuje ocenę **dobrą (wymagania rozszerzające)** lub **bardzo dobrą (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby
2.	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania, jaki procent danej liczby b stanowi liczba a
3.	stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania trudniejszych problemów w kontekście praktycznym
4.	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności również w przypadku wielokrotnego zwiększania lub zmniejszania danej wielkości o wskazany procent

ROZDZIAŁ III – POTĘGI I PIERWIĄSTKI

Wychowanek otrzymuje ocenę **dopuszczającą (wymagania konieczne)** lub **dostateczną (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	oblicza kwadraty i sześciany liczb naturalnych
2.	oblicza kwadraty i sześciany ułamków zwykłych i dziesiętnych oraz liczb mieszanych
3.	zapisuje liczbę w postaci potęgi
4.	oblicza wartości potęg liczb wymiernych o wykładnikach naturalnych
5.	określa znak potęgi
6.	rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem potęg
7.	zapisuje w postaci jednej potęgi iloczynu potęg o takich samych podstawach
8.	zapisuje w postaci jednej potęgi ilorazu potęg o takich samych podstawach
9.	zapisuje potęgę potęgi w postaci jednej potęgi
10.	mnoży potęgi o różnych podstawach i jednakowych wykładnikach, wykorzystując odpowiedni wzór
11.	dzieli potęgi o różnych podstawach i jednakowych wykładnikach, wykorzystując odpowiedni wzór
12.	stosuje prawa działań na potęgach do obliczania wartości prostych wyrażeń arytmetycznych
13.	odczytuje liczby w notacji wykładniczej
14.	zapisuje liczby w notacji wykładniczej
15.	używa nazw dla liczb wielkich (do biliona)
16.	rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem notacji wykładniczej w kontekście praktycznym
17.	oblicza wartość pierwiastka kwadratowego z liczby nieujemnej
18.	wyznacza liczbę podpierwiastkową, gdy dana jest wartość pierwiastka kwadratowego
19.	rozdziela pierwiastki wymierne i niewymierne
20.	stosuje wzór na pierwiastek z iloczynu pierwiastków
21.	stosuje wzór na pierwiastek z ilorazu pierwiastków
22.	oblicza wartość pierwiastka sześciennego z liczb ujemnych i nieujemnych
23.	wyznacza liczbę podpierwiastkową, gdy dana jest wartość pierwiastka sześciennego
24.	oblicza pierwiastek z iloczynu i ilorazu
25.	włącza czynnik pod znak pierwiastka
26.	wyłącza czynnik przed znak pierwiastka

27.	oblicza wartości pierwiastków kwadratowych i sześciennych z liczb, które są odpowiednio kwadratami lub sześcianami liczb wymiernych
28.	mnoży potęgi o różnych podstawach i jednakowych wykładnikach, wykorzystując odpowiedni wzór
29.	podnosi potęgę do potęgi, wykorzystując odpowiedni wzór
30.	oblicza pierwiastek z iloczynu i ilorazu dwóch liczb, wykorzystując odpowiedni wzór
31.	mnoży i dzieli pierwiastki tego samego stopnia, wykorzystując odpowiedni wzór

Wychowanek otrzymuje ocenę **dobrą (wymagania rozszerzające)** lub **bardzo dobrą (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	porównuje liczby zapisane w postaci potęg
2.	wyłącza liczbę przed znak pierwiastka
3.	włącza liczbę pod znak pierwiastka
4.	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem potęg
5.	stosuje prawa działań na potęgach do obliczania wartości bardziej złożonych wyrażeń arytmetycznych
6.	stosuje zapis notacji wykładniczej w sytuacjach praktycznych
7.	stosuje prawa działań dla wykładników ujemnych
8.	stosuje pierwiastek sześcienny do rozwiązywania zadań dotyczących objętości sześciątów
9.	stosuje pierwiastek kwadratowy do rozwiązywania złożonych zadań tekstowych dotyczących pól kwadratów
10.	szacuje wielkość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki
11.	oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki kwadratowe, stosując własności działań na pierwiastkach
12.	porównuje liczby, stosując własności działań na pierwiastkach drugiego stopnia
13.	dodaje bardziej złożone wyrażenia zawierające pierwiastki
14.	wyznacza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki sześcienne
16.	szacuje wielkość danego wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki sześcienne
17.	porównuje z daną liczbą wymierną wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki
18.	znajduje liczby wymierne większe lub mniejsze od wartości wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki
19.	szacuje wielkość danego wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki
20.	usuwa niewymierność z mianownika
21.	rozwiązuje bardziej złożone zadania z wykorzystaniem potęg i pierwiastków

ROZDZIAŁ IV – WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE

Wychowanek otrzymuje ocenę **dopuszczającą (wymagania konieczne)** lub **dostateczną (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	rozpoznaje wyrażenie algebraiczne
2.	oblicza wartość liczbową prostego wyrażenia algebraicznego
3.	rozpoznaje równe wyrażenia algebraiczne
4.	rozróżnia sumę, różnicę, iloczyn i iloraz zmiennych
5.	nazywa proste wyrażenia algebraiczne
6.	zapisuje słowami proste wyrażenia algebraiczne
7.	rozpoznaje wyrażenia, które są jednomianami
8.	podaje przykłady jednomianów
9.	podaje współczynniki liczbowe jednomianów
10.	porządkuje jednomiany
11.	mnoży jednomiany
12.	wypisuje wyrazy sumy algebraicznej
13.	wskazuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej
14.	redukuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej
15.	dodaje proste sumy algebraiczne
16.	mnoży sumy algebraiczne przez jednomiany

Wychowanek otrzymuje ocenę **dobrą (wymagania rozszerzające)** lub **bardzo dobrą (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	oblicza wartość liczbową bardziej złożonego wyrażenia algebraicznego
2.	zapisuje rozwiązania prostych zadań w postaci wyrażeń algebraicznych

3.	posługuje się wyrażeniami algebraicznymi przy zadaniach geometrycznych
4.	posługuje się wyrażeniami algebraicznymi przy zadaniach wymagających obliczeń pieniężnych
5.	nazywa i zapisuje bardziej złożone wyrażenia algebraiczne
6.	zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażen algebraicznych jednej zmiennej
7.	dodaje jednomiany podobne
8.	porządkuje otrzymane wyrażenia
9.	odejmuje sumy algebraiczne, także w wyrażeniach zawierających nawiasy
10.	zapisuje związki między wielkościami za pomocą sum algebraicznych
11.	stosuje mnożenie sumy algebraicznej przez jednomian do przekształcania wyrażen algebraicznych
12.	wykorzystuje wyrażenia algebraiczne w zadaniach dotyczących obliczeń procentowych, w tym wielokrotnych podwyżek i obniżek cen
13.	rozwiązuje proste zadania tekstowe na porównywanie ilorazowe z wykorzystaniem procentów i wyrażen algebraicznych

ROZDZIAŁ V – RÓWNANIA

Wychowanek otrzymuje ocenę **dopuszczającą (wymagania konieczne)** lub **dostateczną (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	odgaduje rozwiązanie prostego równania
2.	sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania
3.	sprawdza liczbę rozwiązań równania
4.	układa równanie do prostego zadania tekstowego
5.	rozpoznaje równania równoważne
6.	rozwiązuje równania liniowe z jedną niewiadomą, przekształcając je równoważnie
7.	analizuje treść zadania i oznacza niewiadomą
8.	układa równania wynikające z treści zadania, rozwiązuje je i podaje odpowiedź

Wychowanek otrzymuje ocenę **dobrą (wymagania rozszerzające)** lub **bardzo dobrą (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	układa i rozwiązuje równanie do bardziej złożonego zadania tekstowego
2.	rozwiązuje równanie, które jest iloczynem czynników liniowych
3.	interpretuje rozwiązanie równania
4.	rozwiązuje równania, które po prostych przekształceniach wyrażen algebraicznych sprowadzają się do równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
5.	rozwiązuje zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
6.	rozwiązuje zadania tekstowe z treścią geometryczną za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
7.	rozwiązuje zadania tekstowe z obliczeniami procentowymi za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą
8.	przekształca wzory, aby wyznaczyć wskazaną wielkość we wzorach geometrycznych
9.	wyznacza wskazaną wielkość z podanych wzorów, w tym wzorów wyrażających zależności fizyczne i geometryczne

ROZDZIAŁ VI – TRÓJKĄTY PROSTOKĄTNE

Wychowanek otrzymuje ocenę **dopuszczającą (wymagania konieczne)** lub **dostateczną (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	rozpoznaje twierdzenie Pitagorasa
2.	zapisuje zależności pomiędzy bokami trójkąta prostokątnego
3.	oblicza długość jednego z boków trójkąta prostokątnego, mając dane długości dwóch pozostałych boków
4.	oblicza pole jednego z kwadratów zbudowanych na bokach trójkąta prostokątnego, mając dane pola dwóch pozostałych kwadratów
5.	stosuje w prostych przypadkach twierdzenie Pitagorasa do obliczania obwodów i pól prostokątów
6.	rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa

7.	stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania prostych zadań dotyczących czworokątów
8.	stosuje wzory na pole trójkąta, prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu
9.	stosuje w prostych sytuacjach wzory na pola figur do wyznaczania długości odcinków

Wychowanek otrzymuje ocenę **dobrą (wymagania rozszerzające)** lub **bardzo dobrą (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	stosuje w złożonych przypadkach twierdzenie Pitagorasa do obliczania obwodów i pól prostokątów
2.	rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa
3.	stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania zadań o podwyższonym stopniu trudności dotyczących czworokątów
4.	stosuje wzory na pola figur do wyznaczania długości odcinków
5.	wyprowadza poznane wzory
6.	oblicza długość przekątnej kwadratu, mając dane długość boku kwadratu lub jego obwód
7.	oblicza długość boku kwadratu, mając daną długość jego przekątnej
8.	stosuje poznane wzory do rozwiązywania prostych zadań tekstowych
9.	oblicza wysokość trójkąta równobocznego, mając daną długość jego boku
10.	oblicza długość boku trójkąta równobocznego, mając daną jego wysokość
11.	oblicza pole i obwód trójkąta równobocznego, mając dane długość boku lub wysokość
12.	wyznacza długości pozostałych boków trójkąta o kątach 45° , 45° , 90° lub 30° , 60° , 90° , mając daną długość jednego z jego boków
13.	stosuje własności trójkątów o kątach 45° , 45° , 90° lub 30° , 60° , 90° do rozwiązywania zadań tekstowych

ROZDZIAŁ VII – UKŁAD WSPÓŁRZĘDNYCH

Wychowanek otrzymuje ocenę **dopuszczającą (wymagania konieczne)** lub **dostateczną (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	odtwarza figury narysowane na kartce w kratkę
2.	rysuje proste równoległe w różnych położeniach na kartce w kratkę
3.	rysuje w różnych położeniach proste prostopadłe
4.	dokonuje podziału wielokątów na mniejsze wielokąty, aby obliczyć ich pole
5.	rysuje prostokątny układ współrzędnych
6.	odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych w układzie współrzędnych
7.	zaznacza punkty w układzie współrzędnych
10.	rozpoznaje w układzie współrzędnych równe odcinki
11.	rozpoznaje w układzie współrzędnych odcinki równoległe i prostopadłe

Wychowanek otrzymuje ocenę **dobrą (wymagania rozszerzające)** lub **bardzo dobrą (wymagania dopełniające)**, jeśli:

1.	rysuje figury na kartce w kratkę zgodnie z instrukcją
2.	oblicza długość narysowanego odcinka, którego końce są danymi punktami kratowymi w układzie współrzędnych
3.	wykonuje obliczenia dotyczące pól wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków
4.	uzupełnia wielokąty do większych wielokątów, aby obliczyć pole
5.	rysuje w układzie współrzędnych figury o podanych współrzędnych wierzchołków
6.	znajduje środek odcinka, którego końce mają dane współrzędne (całkowite lub wymierne)
7.	oblicza długość odcinka, którego końce są danymi punktami kratowymi w układzie współrzędnych
8.	dla danych punktów kratowych A i B znajduje inne punkty kratowe należące do prostej AB
9.	znajduje współrzędne drugiego końca odcinka, gdy dane są jeden koniec i środek

Wymagania wykraczające (na ocenę celującą)

– stosowanie poznanych wiadomości i umiejętności w sytuacjach trudnych, nietypowych, złożonych, rozwiązywania zadań wykraczających poza treści programowe.

Opracowała na podstawie przedmiotowych zasad oceniania wydawnictwa Nowa Era:

Jolanta Leśniewska .....